

Pangandussektori II kvartali 2019 ülevaade

Pangandussektori laenude aastakasv kerkis teise kvartali lõpuks 7%-ni. (Siin ja edaspidi on kõigist aastastest kasvunäitajatest jäetud välja Luminor Bank AS-i Läti ja Leedu üksustega ühinemise mõju.) Teises kvartalis kiirendasid laenukasvu finantseerimisasutustele ja riigiettevõtetele väljastatud laenud. Erasisikute laenud kasvasid aastaga 6%, sealhulgas eluasemelaenud 6,5%. Laenukasvu hoidis tagasi ettevõtete laenuportfelli jätkuv vähenemine. Mittefinantsettevõtete laenumaht vähenes aastaga 0,7%.

Põhinäitajad	I kvartal 2019	Muutus	II kvartal 2019
Laenujäägi aastakasv	6,5%	?	7,0%
Hoiuste jäägi aastakasv	5,8%	?	5,8%
Laenude ja hoiuste suhtarv	110%	?	106%
Mittetöötavate laenude osakaal laenuportfellis	2,00%	?	1,85%
Likviidsuskattekindluse suhtarv	135%	?	143%
Kasum	45 mln €	?	120 mln €
Kulude ja tulude suhe	46%	?	48%
Omakapitali tootlikkus	9,9%	?	9,9%
Varade tootlikkus	1,29%	?	1,21%
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	26,3%	?	26,5%

Hoiuste aastakasv püsis teise kvartali lõpus 5,8%. Kuna laenukasv oli hoiuste kasvust kiirem, tõusis sektori laenude-hoiuste suhtarv aastaga ühe protsendipunkti võrra 106%-ni.

Mittetöötavate laenude osakaal konsolideeritud tasemel oli 1,85% ning on samuti kvartaliga vähenenud. Kokku oli teise kvartali lõpus sektoris mittetöötavaid laene 630 mln eurot ehk 50 mln eurot vähem kui esimese kvartali lõpus. Allahindluste maht oli teise kvartali lõpus 284 mln eurot ehk enam-vähem samal tasemel kui esimeses kvartalis.

Pankade likviidsus püsib tugev. Kõik pangad täidavad likviidsuskatte nõuet (ingl liquidity coverage ratio – LCR) varuga, sektori keskmine LCR näitaja oli 143% (miinimumnõue: 100%). Lisaks likviidsuskatte nõude täitmiseks mõeldud vahenditele on pankadel ka muid likviidseid vahendeid (hoiused krediidiasutustes) ning kokku moodustab likviidsete varade osakaal ligikaudu viiendiku varadest.

Klientide hoiused suurenesid kvartaliga 3% ning võrreldes eelmise aasta teise kvartaliga 5,8%. Kõige enam suurenesid keskvalitsuse (612 mln euro võrra) ja kodumajapidamiste (446 mln euro võrra) hoiused ja vähenesid krediitiasutuste hoiused (–144 mln euro võrra). Mitteresidentide hoiuste osakaal oli teise kvartali lõpus 8,9%. Sarnaselt mitteresidentide hoiuste vähenemisega on vähenenud ka mitteresidentidelt saadud tulud. Kui neli aastat tagasi moodustasid mitteresidentidelt saadud teenustasu- ja intressitulu vastavast kogutulust ligikaudu viiendiku, siis praegu on see langenud alla 10%.

Pangandussektor teenis teises kvartalis soolo arvestuses 120 mln eurot kasumit. Kvartalikasv on 75 mln eurot.

Pankade aastane jooksev omakapitali tootlikkus oli teises kvartalis 9,9%, püsid eelmise kvartaliga võrreldes samal tasemel. Pankade varade tootlikkus oli teises kvartalis 1,21%. Võrdluseks oli Euroopa Liidu pangandussektori keskmine omakapitali tootlikkus 2019. aasta esimeses kvartalis 6,8% ning varade tootlikkus 0,45%.

Pankade kogutulud kasvasid kvartaliga 25% ning olid 376 mln eurot. Tulude kasvu põhjuseid võib otsida peamiselt dividenditulust, aga ka suurenenud intressitulust. Aastane jooksev kulude-tulude suhtarv pangandussektoris oli 47,7% (võrdluseks: EL-s keskmiselt on panganduse kulude-tulude suhtarv oli 66,3%).

Omavahendite usaldusnormatiivid esimeses kvartalis soolo arvestuses langesid: CET1 suhtarv oli esimese kvartali lõpus 24,4%, langeses kvartaliga 0,9 protsendipunkti võrra. Konsolideeritud tasemel oli CET1 suhtarv 26,5% ja pole oluliselt muutunud.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Pangandussektori finantsseisund püsib tugev. Prognooside kohaselt jätkub majanduskasvu aeglustumine ning senisest olulisemaks muutuvad hinnangud pankade toimetulekuvõimele aeglustunud majanduskasvu tingimustes.
- Pankade laenukvaliteet on hea ning jätkab paranemist. Mittetöötavate laenude osakaal on 1,85%.
- Laenuportfelli kvaliteedi paranemise taga on osaliselt mittetöötavate laenude müük. Kuigi praegu on mittetöötavate laenude müügitingimused soodsad, peavad pangad arvestama sellise ärimudeliga seotud riskidega ja tegema piisavaid talitluspidevuse plaane.
- Mitmes väikepangas jätkub kiire laenukasv. On oluline, et väikepangad pööravad kiire kasvu tingimustes tähelepanu pikaajalisele kapitaliplaneerimisele ning investeerivad piisavalt sisekontrolli.
- Pankade kasumlikkus püsib hea, teises kvartalis oli omakapitali tootlikkus 9,9%. Pangad on suutnud säilitada kasumlikkust madalate intresside ning finantsturgude suurenenud heitlikkuse tingimustes.
- Mitteresidentide hoiuste osakaal oli teise kvartali lõpus 8,9%. Mitteresidentide teenindamine varasematel perioodidel kätkeb olulist maineriski, mis võib mõjutada hoiustajate käitumist.
- Rootsi kinnisvarahinnad teisel kvartalil veidi langesid, jäädes 2017. aasta kõrgtasemele endiselt alla. Viimase pooleteise aasta jooksul on hinnad püsinud suhteliselt stabiilsed. Rootsi kinnisvarasektoriga seonduvad riskid püsivad siiski suured ning nende realiseerumisel võib mõju kanduda ka Eesti pangandusturule. Seetõttu on oluline, et pangad säilitaksid riskide realiseerumise katteks piisavad kapitalipuhvrid, mille olemasolu vähendab piiriüleste riskide ülekandumise mõju.

[Pangandussektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 17.12.2019